

[Undervisningsministeren.]

Medlem Hr. Vesterager, som synes at være saa betænkelige ved en ny Skolelov i Øjeblikket, opmærksomme paa, at deres Partier og det ærede Medlem Hr. Vesterager selv personlig har været med til for over 10 Aar siden at foreslaa en ny Skolelov gennemført. Forslag dertil foreligger i den store Skolekommissions Betænkning. Altsaa, i 1923 mente de Konservatives og Venstres Repræsentanter, at Tiden allerede da var inde til at gennemføre en ny Skolelov, de mente allerede den Gang, at Loven af 1904 var forældet og trængte til Afløsning, og de udarbejdede allerede den Gang et stort Forslag til en ny Skolelov, et Forslag, der i visse Henseender gaar i ganske samme Retning som det, jeg her har forelagt. Det synes de Herrer ganske at have glemt.

Naar det ærede Medlem Hr. Vesterager ankede over, at der i dette Lovforslag indføres Tvang, idet Timetallet er bundet, og her træder op paa Frihedens Vegne, maa jeg gøre opmærksom paa, at baade han selv og hans Meningsfæller i den store Skolekommission foreslog en Udvidelse af Timetallet. Venstre foreslog for Købstæderne 250 Skoledage med 24 Timer ugentlig og for Landet 250 Dage med 6 000 Timer i alt i de 7 Skoleaar, det vil sige en Udvidelse til 857 Timer aarlig, altsaa $20\frac{2}{5}$ Time ugentlig. Det var for Købstædernes Vedkommende en ret betydelig Udvidelse af Skoletiden, for Landsbyskolernes Vedkommende dog *noget* Udvidelse, og det var ogsaa bundet, det var ikke et Tilbud, det var et Paabud, en Minimumbestemmelse. Derfor falder de ærede Medlemmers Tale om Tilbud, ikke Paabud, hen i ingenting, for den Tale kan ikke staa mod deres egne Partiers Optræden i den store Skolekommission, og den kan ikke staa mod hele den bestaaende Lovgivning.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen fremførte den saa ofte citerede Udtalelse af Grundtvig om, at den bedste Børneskole er dygtige og driftige Borgeres Hjem. Men det ærede Medlem anførte den ikke korrekt; han anførte den, til Dels som den Mand, han ogsaa omtalte, Højskoleforstander Uffe Grosen, har anført den i Januar-Hæftet af „Skole og Hjem“, men heller ikke Hr. Grosen anfører den korrekt. Udtalelsen drejer sig ikke om Børneskolen. Den findes i Grundtvigs Skrift af 1836 „Den

danske Firkløver eller Danskheden partisk betragtet“. Her siger han — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg lige oplæse disse Ord —:

„Den eneste gode Drengeskole for Borgerlivet, jeg har nogen Forestilling om, er dygtige og driftige Borgeres Huse, hvor Drengene kan faa baade Lyst til Syslerne, de senere skal drive, og Greb paa dem, medens al Indespærring i skolestiske Forbedringshuse er for dette virksomme Borgerliv den rene Fordærvelse, Indpodning af Kælenskab, Dovenskab, Ubehjælpsomhed, Bogormevasen og alle borgerlige Udyder.“

Den Skole, Grundtvig tænker paa, er Dattidens Skole, den er endvidere i første Linie Drengeskolen, det vil sige den latinske Drengeskole, den, han kaldte den sorte Skole eller Skolen til Døden. Jeg maa da gøre opmærksom paa, at i de 100 Aar, der er gaaet siden da, er ikke alene Skolen forandret og i væsentlig Grad til det bedre, men ogsaa de driftige og dygtige Borgerhjem er i væsentlig Grad forandret og ingenlunde maaske, fra visse Sider set, til det bedre, idet der i dette Aarhundrede er foregaaet en industriel og økonomisk Revolution, der gør Huse og Hjem nu til noget helt andet, end de var for 100 Aar siden, og det ikke blot i Byerne, hvor omtrent hele det produktive Liv er fjernet fra Hjemmene, men ogsaa i høj Grad ude paa Landet, hvor den moderne, agrarisk-industrielle Revolution har gjort Hjemmene til noget helt andet, end de var i Grundtvigs Tid, for 100 Aar siden. Dette maa man ikke overse. Men det gaar jo Grundtvig som alle store Aander, at gode Ord, de udtaler, ofte stærkt tilspidsede, ofte næsten paradoksale — det gælder Søren Kierkegaard, det gælder Luther, det gælder Kristendommens Stifter —, Ord, som er vendt mod bestemte Forhold i Øjeblikket, egnede til at vække Opmærksomhed, egnede til at fremkalde et stort Fremskridt — at de 100 Aar derefter af Hundreder og Tusinder af smaa Aander eller af ganske aandløse bliver efterplapret i det uendelige, idet man ganske glemmer den historiske Sammenhæng, hvori disse Ord faldt. Det hænder alle saadanne store Aander. De burde maaske have betænkt sig lidt mere paa disse lidt tilspidsede, næsten paradoksale Ord. Men det gjorde de